



*foto Muzeum města Mníchovo Hradiště*

## Milí přátelé!

Při dešti a bouřkách dělá se mi špatně.

Potřeboval bych, aby na to dávali invalidní důchod... 😊

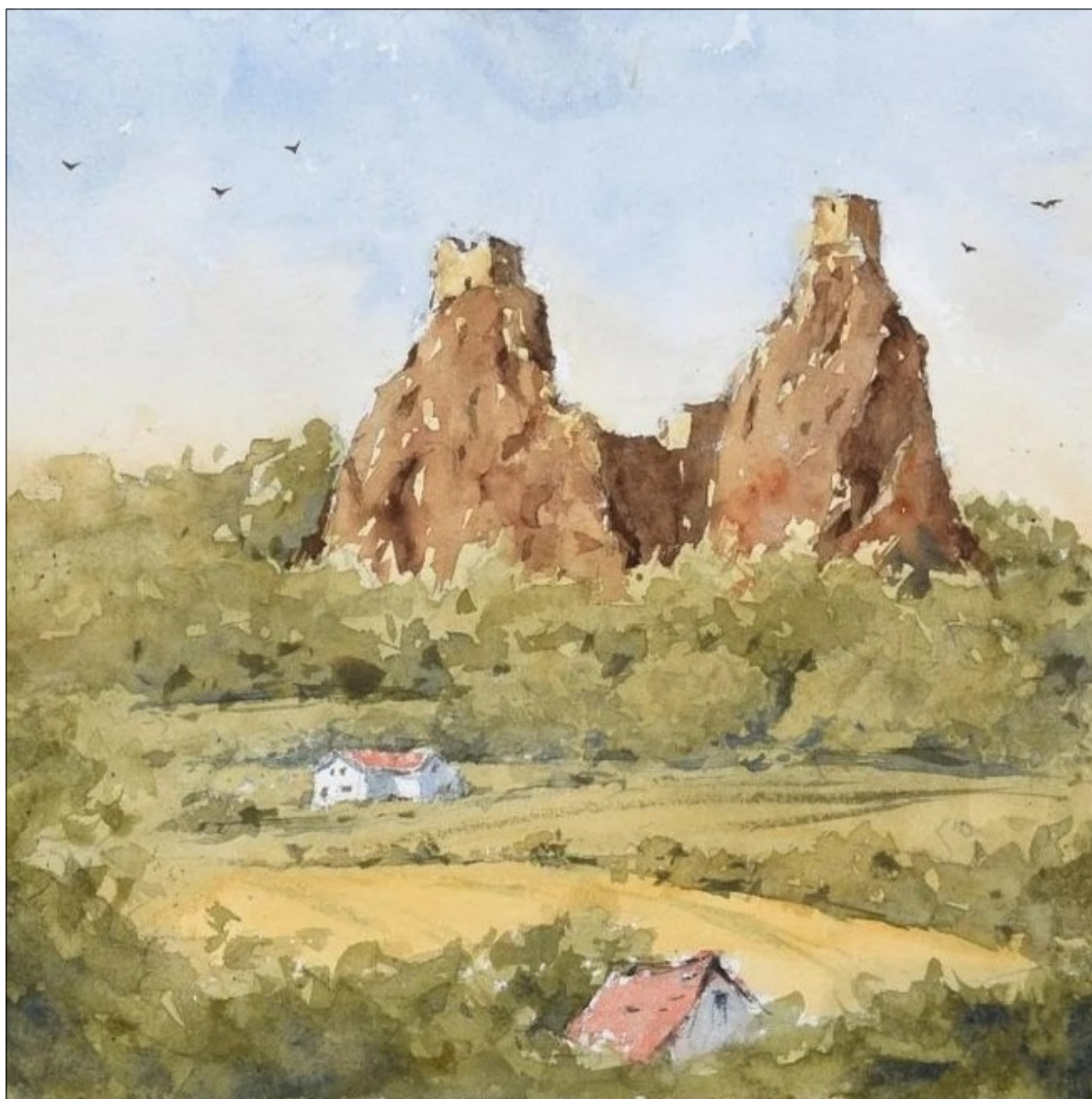
≡ Letní vydání Muzejního čtvrtletníku

Tentokrát je z větší části věnován příběhu hostince U Bažanta. Domu, který nechává svou stopu také v historii i současnosti našeho muzea. Jaký byl tento dům v dobách, kdy sloužil k úplně jinému setkávání, než je tomu dnes? Dozvíte se to i díky obrazovému doprovodu.

Povíme vám více také o expozici Dlaskova statku, která připomíná význam dřeva, proutí a řemesel, která dávala a dávají těmto materiálům formu, tvar a duši. A ani tentokrát nechybí ohlédnutí sto let nazpět za dobovými událostmi na Turnovsku nebo přehled akcí na celé léto.

Začtěte se [https://www.muzeum-turnov.cz/.../Muzejni-ctvrtletnik\\_-3...](https://www.muzeum-turnov.cz/.../Muzejni-ctvrtletnik_-3...)  
(MČRT)

≡ Obrázky z turnovského okolí naleznete nyní v Uličce řemesel. Autorem je absolvent SUPŠ a VOŠ Turnov - Špéra Jiří Lode. Tištěné akvarely naleznete v ateliéru Brusič / Zlatník. Přijďte se pokochat!



‖ Téměř na všech místech, která jsou spojená s Kulturním centrem Turnov, se letos v létě kutá, bourá a opravuje. Začalo to přestavbou Letního kina a pokračuje rekonstrukcí Klubu KUS. Pozadu nezůstává ani Kino Sféra, které na začátku července prošlo rozsáhlou technologickou modernizací.

Jednalo se o výměnu obrazového řetězce i zvukového procesoru. Na diváky tak čeká kvalitnější obraz i nové projekční technologie.

„V kině byl instalován laserový RGB projektor nejnovější generace od značky Christie, který přinese vyšší kontrast, věrnější zobrazení barev i jemnější obraz ve 4K rozlišení. Projektor zároveň umožní vysokosnímkovou HFR projekci a další speciální formáty,“ řekl dramaturg Kina Sféra Pavel Krupař, který dodává, že dosud byl sál vybaven pouze 2K projekcí.

Nově je ve Sféře i moderní 3D systém. Pro ten si divák v kině zakoupí své vlastní 3D brýle, které mu po projekci zůstanou a bude je moci v turnovském kině používat opakovaně. Na výběr budou dvě velikosti, standardní a dětská. Cena brýlí bude 25 korun.

Do kina také přibyl nový projekční server, nové bílo-stříbrné plátno a další příslušenství. „Vedle výrazně efektivnějšího ekonomického provozu celé sestavy zařadila tato modernizace po obrazové stránce Kino Sféra mezi nejmodernější kinosály v České republice,“ těší Krupaře.

Novou techniku uvidí diváci poprvé v akci už letos v létě. Kvůli výstavbě nové knihovny sice nepromítá Letní kino, ale Kino Sféra je stále v provozu. Prvním filmem promítaným moderními přístroji byla minulý čtvrtek novinka Já, padouch 4. Nový 3D systém pak bude možné vyzkoušet na pohádce V hlavě 2 od studia Pixar a také na trháku Deadpool & Wolverine od Marvelu. Oba filmy Kino Sféra promítne během července.

Aktuální program Kina Sféra najdete vždy na webu [www.kulturaturnov.cz](http://www.kulturaturnov.cz)

(Zuzana Uchytlová)

### ‖ Výměna povrchů v ulici 5. května začne 15. července

Upozorňujeme řidiče, že od pondělí 15. července 2024 budou zahájeny práce na rekonstrukci povrchů krajské komunikace II/283 v ulici 5. května. Výměna povrchů se dotkne úseku od přechodu pro chodce nad náměstím Českém ráje po vstup do zahradnictví v klášteře. O plánech na výměnu stávající dlažby v tomto úseku jsme vás dříve informovali v souvislosti s výsledky měření hluku v říjnu 2023.

Dojde k výměně dlažebních kostek za asfalt, k úpravě přechodu pro chodce a osvětlení. Jedná se o investici správce komunikace II/283, tj. Krajské správy silnic LK, kterou provede společnost EUROVIA CZ.

Přechodná úprava provozu přinese zákaz vjezdu nákladních automobilů nad 3,5 tuny (mimo dopravní obsluhu)! Dopravní značky budou umístěny u kruhové křižovatky na sjezdu z I/35 do Sobotecké ulice, na křižovatce s Husovou ulicí a na křižovatce u nemocnice.

**Provoz přímo v ulici 5. května bude v místě stavebních prací sveden vždy do jednoho jízdního pruhu a bude řízen semaforem na obou stranách omezení. Po celou dobu uzavírky bude platit zákaz odbočení z Markovy ulice do ulice 5. května, fungovat nebude ani přechod pro chodce u kostela sv. Františka z Assisi.**

**Úprava provozu by měla trvat do 24. srpna 2024.**

(Marcela Jandová)



### ≡ Turnovské kulturní tipy:

**čtvrtek 11. července** od 19 hodin, Letňák bar  
**Lautrec**

**čtvrtek 11. července** od 18 hodin, knihovna na vlakovém nádraží  
Léto bez procházek po horských loukách by nebylo tím pravým prázdninovým odpočinkem. A právě v takových krásných podmínkách vaří svůj osvěžující nápoj pivovarníci z pojizerských Příchovic, kteří nám ho přijdou nabídnout. V pivovaru U Čápa se pivo vaří od roku 2015, ale jelikož je to místo neodmyslitelně spojené s legendou Járy Cimrmana, určitě se najdou „zaručené“ doklady o starší pivovarnické historii v obci...

**pondělí 15. července. 19:00, Kino Sféra**

**Zahradníkův rok** – Předpremiéra filmu za účasti tvůrců

Do turnovského kina přijede Jiří Havelka. V minulosti zde osobně představil své filmy Vlastníci a Mimořádná událost. Tentokrát přijede na předpremiéru svého nejnovějšího filmu Zahradníkův rok. Po projekci filmu proběhne beseda s režisérem Havelkou a herečkou Terezou Dočkalovou.

**čtvrtek 18. července** od 18 hodin, Turnov II – knihovna na vlakovém nádraží  
**Beranův pivovar**

Obliba minipivovarů stoupá, proto nám jeden nestačí! V knihovně přivítáme zástupce proslulého pivovaru z nedalekého Trávníčku na Českodubsku. Ovšem pozor, zmíněný Jan Havelka nepřijede, nýbrž přiletí s Beranovým létajícím pivovarem! Při ochutnávce představí pivo a také místo, kde se vaří: zachráněný zájezdní hostinec. Bude to poetické, takové „kresby z Ještědí“ ...

## ≡ **Turnovské léto 2024**

**pátek 12. července** od 19:00, před Střelnicí  
**Waldovy Matušky**

Skupina Waldovy Matušky vznikla původně jako dar několika přátel svým přátelům na oslavu jejich svatebního dne. Na začátku tedy nešlo o spojení profesionálních muzikantů a založení klasické revival skupiny.

**sobota 13. července** od 19:00, před Střelnicí  
**Jakub Noha**

Pražský folkový písničkář a básník působí na české scéně už od 70. let. Jakubovi v roce 2021 vyšlo nádherné dvojalbum Lovec chvil. Těšit se můžete na jedinečné vystoupení, skvělou hudbu a nevšední zážitek.

**pátek 19. července**, 19:00, před Střelnicí  
**Retro band**

Retro band je kapela sestavená ze zkušených muzikantů z Turnova a okolí, kteří hrají písně a skladby, které tvoří základy světové pop music, rock'n'rollu, rocku, blues a bigbitu.

**sobota 20. července**, 19:00, před Střelnicí  
**Roubovaný vokurky**

Turnovská parta hrající folk, country, rock i underground hraje ve složení Martin Mikule (baskytara, basa), Jirka Víšek (kytara, ukulele, zpěv), Štěpánka Víšková (zpěv, tamburína), Mojmír Babáček (zobcová flétna), Vašek Samek (dvanáctistrunná kytara, zpěv, cajon), Jirka Slavík (bicí).

## **turnovsko**

**TATOBITY** – ... Dříve než nám zhasnou víčka, těsně před spaním, uvidíte Večerníčka jak se uklání. Pokud vám není moc, dobrý večer, dobrou noc, zamává ručičkou...

Počkejte, počkejte, dobrý večer, dobrou noc?

Ne, to ještě určitě ne. Ručičkou sice mávám, ale protože vás všechny chci přivítat a prozradit vám jedno prázdninové tajemství!

Letošní prázdniny jsme spolu s večerníčkovými postavičkami přijali pozvání od vaší paní starostky k Vám do Tatobit. A věřte nebo nevěřte dorazilo hned devatenáct večerníčků.

No vlastně osmnáct, protože jedni pohádkoví hrdinové k nám do večerníčků nepatří, ale tak moc se jim tady u vás v Tatobitech líbilo, že nás poprosili, zda tu přes prázdniny mohou být s námi. Pro Vás děti určitě nebude vůbec těžké mezi devatenácti pohádkovými postavičkami poznat ty, kteří sice do večerníčků nepatří, ale své čestné místo mají v kreslených pohádkách pro děti. No ale to musíte vyrazit, abyste všechno stihly. Vezměte za ruku maminku, tatínka, babičku, dědečka, tetu, strejdu, koho budete chtít a hurá za mnou.

Já mám teď své čestné místo v Tatobitech u obecního úřadu, tam mám i velikou mapu, podle které musíte jít, abyste dorazili až do konce a nevynechali žádný z večerníčků, protože každý večerníček si pro vás připravil otázku, a nejen tak ledajakou. Jsou to otázky, které prověří vaše znalosti o nás večerníčcích. Nebojte děti, kdybyste si nevěděly rady, určitě můžete poprosit dospěláky a oni vám s tím moc rádi pomůžou. A dospělci? Kdyby i Vy jste s tím měli malilinko problém, zkuste se obrátit na vaše děti. Ale nebojte se otázky a úkoly opravdu nejsou tak moc těžké.

Hlavně si vše zapisujte do křížovky, kterou najdete v krabici v altánku. Po zodpovězení všech otázek vám vyjde večerníčková tajenka 😊.



- 🕒 Začátek stezky je u obecního úřadu v Tatobitech.
- 🕒 Stezka je značena ORANŽOVÝMI ŠÍPKAMI
- 🕒 Stezka vede i lesními cestami, proto nedoporučujeme kočárky, ale lépe se vám půjde s krosnou.
- 🕒 Nezapomeňte si s sebou psací potřeby 😊
- 🕒 Druhé stanoviště je v kiosku u hřbitova v Tatobitech, zde se můžete občerstvit (pití, jídlo, zmrzlina 😊)

Poslední stanoviště je také kousek od kiosku, takže se můžete zastavit i na konci cesty.



Tak už snad jenom šťastnou cestu plnou úsměvů, vám přeje nejen váš Večerníček, ale také paní učitelky a pan ředitel z Masarykovy školy Tatobity a paní starostka Lenka Malá.

### ≡ Kozákov jako třetihorní sopka aneb povídání V. Zieglera

V mladších třetihorách asi před deseti miliony let došlo podél starých zlomů k novým tektonickým pohybům.

Území severně od lužického zlomu bylo vyzdviženo o více než tisíc metrů. Zároveň došlo k oživení sopečné činnosti. Výlevy lávových proudů, které pokryly severní stranu Kozákova směrem k Semilům, doprovázelo chrlení sopečného popela, lapil a bomb.

Čedičové horniny mají místy charakteristickou sloupcovitou odlučnost. Obsahují kulovité uzavřeniny tzv. ultramafické nodule, jež bývají označovány jako olivínové koule nebo pecky. Po období druhé vulkanické činnosti na Kozákově pokračuje denudace, která jeho povrch zarovnáává. Současný reliéf byl tvořen od mladších třetihor a ve starších čtvrtohorách. Původní povrch, který představují plošiny ve výšce okolo 500 – 700 mnm, byl zmlazen říční erozí. Postupné zahlubování Jizery je patrné na staré říční terase, která jihozápadně od Semil tvoří mocné nánosy štěrku. Říční terasa, která leží asi

100 metrů nad dnešním údolím, byla dokonce překryta lávovými proudy stékajícími ze severního svahu Kozákova. Mladé pokryvné útvary jsou zastoupeny především hlínami a sutěmi, které na jihozápadním svahu Kozákova dosahují značných mocností.



Při tercierní vulkanické činnosti vznikaly ultramafické nodule, tzv. olivínové pecky. Většina pecek jsou peridotity složené z olivínu, ortopyroxenu, klinopyroxenu a spinelidu. Hlavní minerál nodulí je žlutozelený olivín, který má stálé složení odpovídající 91,5% forsteritové složky  $MgSiO_4$ . Kozákovská sopka patří k nejvýznamnější lokalitě ultramafických pecek v Čechách. Většina nálezů nodulí pochází z opuštěných lomů „Na Rovném“ v Podmoklicích u Semil i z lomů v Proseči, Záhoří, Smrčí a Železném Brodu. V lávových příkrovech kozákovské sopky se průměrně vyskytuje 35 pecek větších než 1 cm na 1 m<sup>3</sup>, což odpovídá 11 milionům tun peridotitů v bazaltech Kozákova.

Třetihorní lávové proudy tvořené olivinickým bazaltem se rozlily po svazích kozákovské sopky. Příkrovy staré okolo 6,3 milionu let překryly plochu Kozákova okolo 8 km<sup>2</sup> při průměrné mocnosti 20 metrů. Výlevy lávových proudů doprovázelo chrlení sopečného popela, lapil a bomb.

Ty najdete i v okolí Riegrovy chaty na vrcholu Kozákova třeba v krtinách, jež jsou tam zcela běžné.

/ Václav Ziegler pro stránky Geoparku UNESCO Český ráj

**TROSKY – Letní kino na Troskách:**

**12. 7. 2024 od 19.30** – *Princ a Večernice*

**19. 7. 2024 od 19.30** – *S čerty nejsou žerty*



**Divadlo: 20. 7. 2024 od 19.30 Don Quijote de la mAncha**  
 Divadlo Klauniky Brno; v hlavní roli přední světový chůdoherec Lenoir Montaine.

# PARNÍM VLAKEM ČESKÝM RÁJEM 2024



červenec	srpen
06.07.	03.08.
13.07.	10.08.
20.07.	17.08.
27.07.	24.08.
	31.08.

Jede **každou sobotu**  
 v **červenci a srpnu.**

Parní vlak veze **divadelní vagón**, ve kterém proběhne v Rovensku p. Tr. a Turnově divadelní představení pro děti. Vstupné na divadlo **není součástí** jízdného vlakem.

**Ve vlaku platí zvláštní jízdné.**  
 Jízdenky k zakoupení pouze ve vlaku.  
 Platba pouze v hotovosti.

Jízdní doklady a slevy jiných dopravců se neuznávají.  
 Místa ve vlaku jsou dostupná pouze do vyčerpání kapacity.  
 Více informací k jízdnému ve spodní části plakátu.  
 Změna hračičho vozidla vyhrazena.

## Jízdní řád vlaků

### Turnov - Rovensko p. Tr. a zpět

TAM	ZPĚT
9:51 Turnov	11:45 Rovensko p. Tr.
10:00 Turnov město	11:49 Ktová
10:22 Sedmihorky	11:53 Borek p. Tr.
10:19 Hrubá Skála	12:22 Hrubá Skála
10:28 Borek p. Tr.	12:26 Sedmihorky
10:33 Ktová	12:34 Turnov město
10:37 Rovensko p. Tr.	12:42 Turnov

### Turnov - Semily a zpět

TAM	ZPĚT
13:41 Turnov	16:22 Semily
13:47 Dolánky	17:05 Železný Brod
14:30 Malá Skála	17:13 Lišný
14:35 Lišný	17:42 Malá Skála
15:03 Železný Brod	17:53 Dolánky
15:18 Semily	17:59 Turnov

Informace k jízdnému:



www.vlakemrajem.cz  
 www.3100134.cz  
 @kpzcr



**Jízdenka:** děti do 6 let, průvodci osob těžce postižených na zdraví,  
 držitelé průkazů ZTP/P  
 - Ve vlaku je platná jízdenka Eurailma ticket a jednorázová jízdenka IDOL v aplikaci IDOLKA.  
**Dovolená jízdné 50% sleva**  
 - děti od 6 do 18 let, nad 15 let prokázání věku průkazem  
 - žáci a studenti od 18 do 26 let, prokázání průkazem studenta  
 - osoby starší 65 let, prokázání průkazem  
 - osoby invalidní ve 3. stupni, prokázání potvrzením od ČSSZ a průkazem  
 - rodiče jezdící navštívit děti umístěné v ústavu sociální péče,  
 prokázání průkazem ústavu a průkazem osoby  
 - držitelé karty DPUSCARD  
**Dovolená jízdné 70% sleva**  
 - držitelé průkazů ZTP a ZTP/P  
 - držitelé karty DPUSCARD od 6 do 18 let, nad 15 let prokázání průkazem

## rovensko p. t.

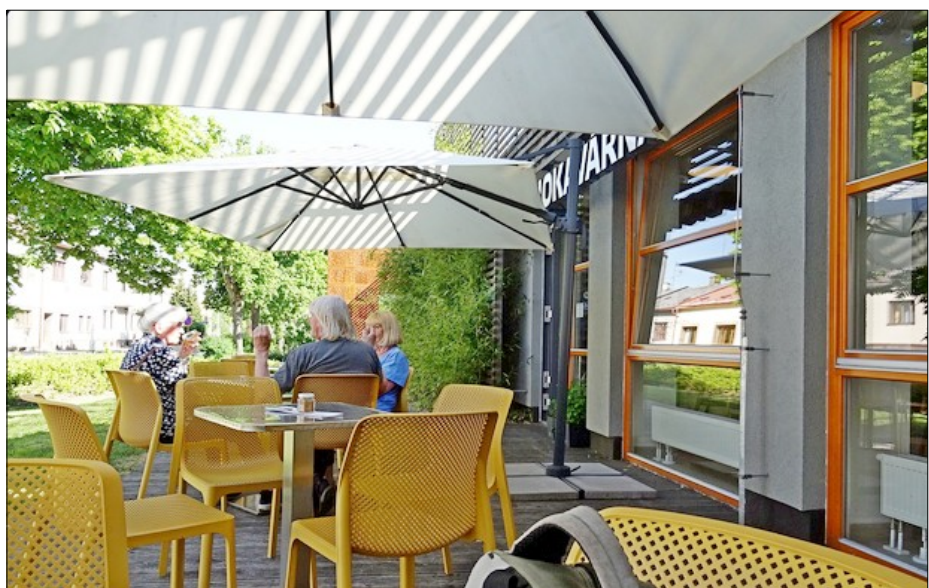


☞ Nemůžu si to nechat pro sebe. V Rovensku v cukrárně na náměstí dělaj výborný kafe!

## lomnice n/p

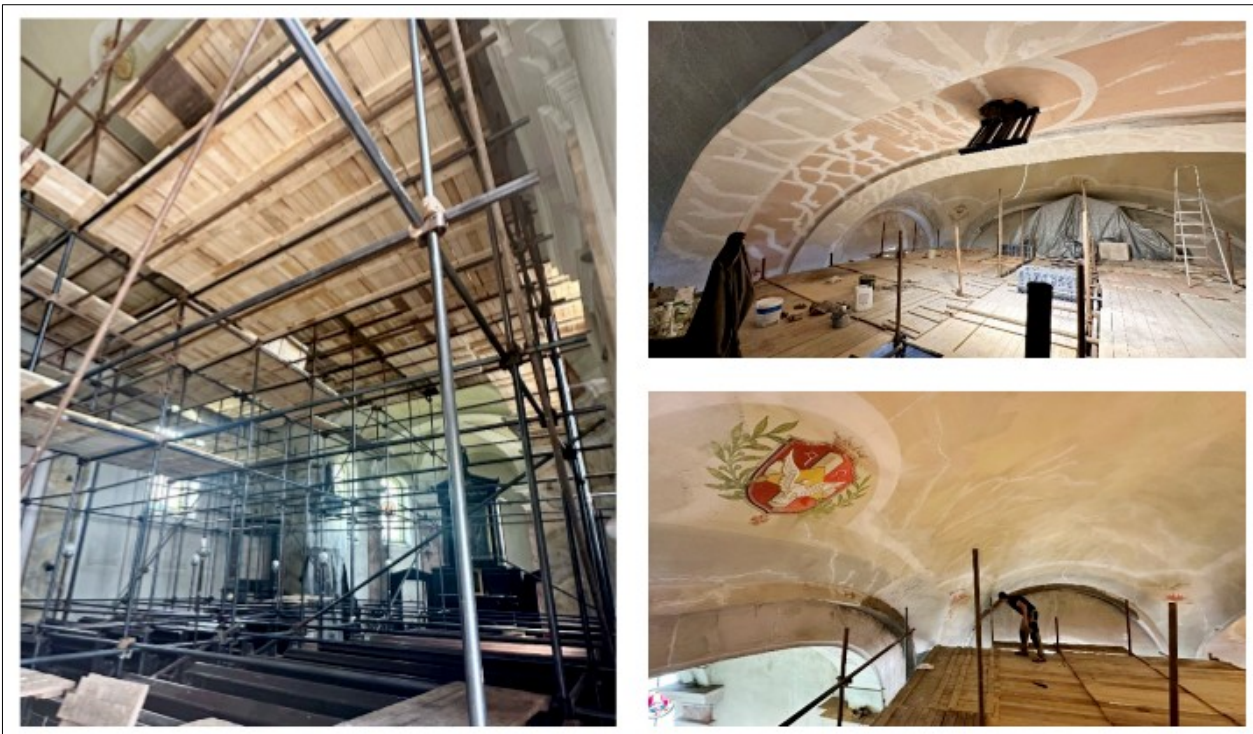
☞ Kinokavárna přešla na letní otvírací dobu. Celé léto je otevřeno od pondělí do neděle od 14.00 do 21.30. Přijďte na některý osvěžující míchaný drink nebo třeba stáčené prosecco.

☞ Městská knihovna informuje čtenáře o změně otvírací doby během letních prázdnin. Oddělení pro dospělé bude otevřeno každé úterý od 8 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin, oddělení pro děti bude otevřeno každou středu od 9:30 do 15 hodin.



**LIBŠTÁT** – V kostele sv. Jiří se opravují vnitřní stropní omítky.

Poté, co se podařilo staticky zabezpečit a opravit dřevěnou nosnou stropní konstrukci kleneb v kostele sv. Jiří, práce na opravě kostela opět pokračují. Nyní se opravují veškeré omítkové stropní trhliny a také realizují nové omítky v místech, kde došlo k velkým opravám stropních kleneb.



U modlitebny farního sboru Českobratrské církve evangelické probíhá stavba nové zvonice.



A ještě všemu není konec – práce na realizaci parčíku u historického barokního mostu, na který obdržel Libštát dotaci z kraje, probíhají dle plánu, už chybí jen pár maličkostí. V další etapě, která bude plně navazovat na parčík, budeme řešit a stavět lávku na druhý břeh řeky Olešky pro pěší (kočárky) a cyklisty, slibuje starosta.

(Libštátský zpravodaj)



Spolek Kroužek Vás zve na

[www.hollywood.cz](http://www.hollywood.cz)

HP

# DŘEVOSOCHÁNÍ 2024

Výstava a možnost zakoupení vyrobených soch

Vstupné zdarma

Bohaté občerstvení

SOBOTA  
13.7.

## Libštát - v Kroužku

Dřevosochaři startují motorovky ve 14 h

/// Spolek rodáků a přátel Semil vydá v letošním roce v edici Osobnosti Semilská skládačku věnovanou životu, dílu a odkazu Jana Kristoforiho, jejímž autorem je Ivo Navrátil.

Spolek SRPS je také iniciátorem pamětní desky, která bude umístěna na dům čp. 240 na Tigridově náměstí, kde Jan Kristofori v 50. letech pobýval.

Jan Kristofori (1931 – 2004), malíř, grafik, ilustrátor a statečný disident. Rodák z Mukačeva na Podkarpatské Rusi se s rodiči a sestrou Etelou stěhoval nejprve do Maďarska (Miškovec), kde v letech 1941-44 uplatňoval své výtvarné nadání studiem na umělecké průmyslovce, ale v roce 1945 odešla rodina do pohraničí osvobozeného Československa. Otec pak hospodařil na malém statku v Přísečnici u Kadaně, Jan uplatnil svůj výtvarný talent v jedné agentuře ve Vejprtech, ale dál se vzdělávat z politických důvodů nemohl, a tak odešel do Semil – stal se výtvarníkem v Pojizerských bavlnářských závodech (PBZ – od r. 1956 Kolora n.p.).

Po roce 1948 musel otec statek opustit a pracoval jako horník na dole v Prunéřově. Jan Kristofori v Semilech tvořil plakáty a tiskl letáky, které prý byly protistátní, a tak StB ho zařadila do tzv. ILPKORGu (Ilegální protikomunistické organizace), v roce 1952 byl zatčen se „spoluviníky“ jako jednadvacetiletý mladík, odsouzen k 10 letům vězení a 7 let si „odseděl“ v krutém Jáchymově po vykonstruovaném procesu. Po skončení trestu odešel do Prahy, přivítal zlatá 60. léta, s pražskou Ypsilonkou vycestoval do Londýna, Paříže a Kolína n/R, nechyběl ani v Montrealu na Světové výstavě Expo 67 a v roce 1968 emigroval přes Západní Berlín do Norska. Zde začal pracovat na rozsáhlém cyklu „Lidská práva“ (1970-75), který po galeriích putoval po celé Západní Evropě. Stále tvořil skvěle a svobodně, a tak si vážili jeho umění a obrazů ve svobodném světě, kde získal spravedlivá ocenění: v Itálii Cenu Marka Aurelia a doktoráty v Římě a Neapoli. Společně s Jiřím Kolářem patří Jan Kristofori k nejvýznamnějším exilovým výtvarníkům v naší vlasti. Po sametové revoluci se v roce 1989 vrátil do Prahy. K jeho přátelům patřil i Václav Havel. Na Žižkově otevřel ateliér Vox humana – důležité centrum svobodného umění, ilustroval na 150 knih, hojně Karla Čapka, a jeho díla jsou ke spatření na celém světě, přičemž si zachoval svůj osobitý styl.

Zemřel v Praze 24. března 2004.

/ Miloš Plachta, *Semilské noviny*

/// Město Semily se připravuje na velkolepou revitalizaci starého koupaliště, které je nevyužívané od roku 1998. Tento areál, jenž byl uzavřen kvůli havarijnímu stavu, projde rozsáhlou přestavbou, která ho promění v moderní sportovní a rekreační zónu pro nácetileté.

V těsné blízkosti skateparku vznikne pumptrack, který bude rozdělen na dětskou část a část pro začínající i pokročilé jezdce.

**Od uzavření koupaliště se město pokoušelo realizovat různé projekty na jeho oživení, avšak žádný z nich se nedočkal úspěchu. Až v loňském roce městské zastupitelstvo schválilo ambiciózní plán výstavby Areálu pro náctileté. Tento projekt zahrnuje skatepark, pumptrack, inline okruh a hřiště pro starší děti.**

**Architektonickou studii areálu zpracovala společnost Sportovní projekty za 237 tisíc korun bez daně. Součástí projektu je skatepark, který bude umístěn v bývalém bazénu. Tento návrh se inspiruje počátky skateboardingu v USA, kdy v osmdesátých letech minulého století kvůli nedostatku vody zůstaly nenapuštěné bazény využívány jako prostor pro skejtvání. Skatepark bude obsahovat nejen prostor v bazénu, ale i přilehlou plochu s různými skejtovacími prvky - zábradlí, betonové lavice a stromy. Atmosféru bývalého koupaliště evokují jednotlivé detaily, např. modře natřená plocha bazénu, startovací plavecké bloky a plůtky ze stálozelených keřů. Konstrukce skateparku bude celobetonová, což zajistí jeho dlouhou životnost a odolnost.**

**Inline okruh, který měří 273 metrů, bude veden kolem skateparku a dětského hřiště. Dráha bude propojena s inline okruhem na pravém břehu Jizery pomocí pěší a cyklistické lávky. Okruh bude mít asfaltový povrch a různé skejtovací prvky, které využijí inline bruslaři, koloběžkáři i cyklisté. Šířka dráhy je 3,5 metru, zatáčky mají různé poloměry s minimálním poloměrem 5 metrů a maximálním 14,5 metru.**

**Pumptrack, který lemuje západní stranu areálu, bude rozdělen na dětskou část a část pro začínající i pokročilé jezdce. Dráha bude asfaltová s různorodými zatáčkami a vlnami, které nabídnou jezdci variabilitu a atraktivitu. Nenajde se na něm kontinuální jumplina, ale ve dvou místech bude možné rozhodnout, jestli bude jezdec pokračovat po standardní pumptrackové vlně, nebo využije odbočku s jumplinovým skokem. Tyto jumpové odbočky výrazně zvyšují pestrost a atraktivitu okruhu.**

**Dětské hřiště bude umístěno mezi skateparkem a valem u řeky Jizery. Hřiště bude primárně určeno pro děti starší jedenácti let a bude obsahovat několik herních prvků, z nichž některé budou dynamické a některé pobytové.**

**Plán zahrnuje také realizaci obslužné páteřní komunikace mezi ulicí Jana Žižky/Luční a lávkou přes řeku Jizeru. Komunikace s asfaltovým povrchem bude široká 3,5 metru. Vedle ní povede metrový pás z betonové dlažby, který se v některých místech prolne s inline okruhem. Po obslužné komunikaci bude možné jezdit těžšími servisními vozidly, avšak primárně bude určena pro pěší, cyklisty, inline jezdce a koloběžkáře.**

**Areál bude otevřený a nepočítá se s jeho oplocením. Tento koncept podporuje myšlenku volného a otevřeného prostoru pro všechny návštěvníky. Odhadované náklady na realizaci projektu přesahují 40 milionů Kč. Realizace bude rozdělena do několika etap.**

*(Semilské noviny)*

≡ **Od pátku 12. července** se přijďte podívat na výstavu květinových zátiší pod názvem **Za tichem květin** do semilského muzea. Výstava představí dlouho připravovaný soubor květinových zátiší od již neživých malířů klasiků (Beneš, Jiroudek, Kars, Komárek, Kracík, Kubín, Matoušová, Novák, Oplt, Salaba, Slavíček, Špála, Wiesnerová a další), ale i od aktivně tvořících výtvarných umělců (Akovantseva, Beldová, Bičovská, Jiříčková, Macáková, Matoušová, Meletzká, Mulač, Nováková, Pejchalová, Rapant, Salabová-Plavčíč, Urban, Urbanová, Vlasáková a další.). Zahájení proběhne bez vernisáže.

(Libuše Šviková, MaPG Semily)



### ≡ Semilské kulturní tipy:

**čtvrtek 11. července** od 17 hodin, Park Ostrov

#### **O ČERVENÉ KARKULCE**

Poetická pohádka vsazená do prostředí staré pudy a vůně bylin. Jde o příběh v příběhu. Malý chlapec Vítek vypráví dětem o své babičce, o její zahrádce, zvířátkách a také o staré pudy, kde je velký proutěný koš plný polštářů, které vyprávějí pohádky. Vítek usíná, polštáře ožívají a sehrávají pohádku „O Červené Karkulce“. Pohádku pro děti od tří let hraje DS Pruhované panenky. V případě nepříznivého počasí proběhne pohádka v KC Golf.

**pátek 12. července** od 17 hodin před Golfem

#### **SEMILSKÁ 12**

Tradiční letní promenádní koncert místní dechové hudby, která má za sebou již letitou tradici a vystoupí pod vedením kapelníka Daniela Bismilera. V případě špatného počasí nebo naopak přílišného horka proběhne akce v Golfu.

≡ **Velká letní burza vyřazených knih za symbolické ceny**

**12. 7. mezi 8. a 17. hodinou** v Jitřence

**čtvrtek 18. července** od 17 hodin, Park Ostrov

### **ZVĚŘINEC / Yellow Sisters**

Barevné písničky mnoha hudebních stylů jsou základním kamenem vystoupení ženské vokální kapely Yellow Sisters, kterou doplňuje i beatboxer Honza Melichar. Zvěřinec je věnován všem dětem a jejich dospělákům. Hudba Yellow Sisters je rytmická, srší nakažlivou energií a baví celou rodinu. Můžete si zazpívat, zatančit, zabeatboxovat a hlavně si užít skvělou atmosféru.

V případě nepříznivého počasí proběhne koncert v KC Golf.

Námořnické hrátky – po koncertě pro děti bude následovat padáková herna - moře, hamaky a drobné kutění s Lenkou Hřibovou a dalšími pomocníky ze spolku Semínko země.

**čtvrtek 18. července** od 20 hodin, Park Ostrov

### **YELLOW SISTERS / LABYRINT HLASŮ**

Yellow Sisters si píše vlastní písně, improvizuje, experimentuje a hledá nové způsoby, jak uchopit melodii, rytmus, náladu a vytvořit hlasem hudbu... Čtyři hlasy, čtyři srdce, čtyři přístupy obohacené beatboxem vás přenesou do krajiny snění. Yellow Sisters jsou zvukovými iluzionistkami a procházejí s lehkostí napříč žánry soulu, funky, r'n'b, world music, jazzu a reggae.

V případě nepříznivého počasí proběhne program v KC Golf.

## **železnobrodsko**

**ŽELEZNÝ BROD, LÍŠNÝ** – Práce na cyklostezce Greenway Jizera pokračují. Stavba pokročila do druhé stavební sezóny a zhotovitel nadále postupuje dle zadání. V této chvíli se pracuje na výstavbě opěrné zdi před drážním domkem od Železného Brodu. Dokončením tohoto technologicky nejtěžšího úseku dojde k propojení cyklostezky a zlepšení logistické přístupnosti v obou směrech.





Ze směru od Líšného se dokončují výtoková čela propustků a pokračuje se na koruně opěrné zdi. Zhotovitel, který pracuje na několika stavebních akcích velkého rozsahu, mimo jiné například pro Správu železnic, práce nepozastavil a nadále plní své závazky vůči investorovi. Vzhledem k pohybu těžké techniky je staveniště nadále uzavřeno. Tímto apelujeme na dodržování zákazu vstupu v celém úseku stavby.

Idea projektu se zrodila počátkem 90. let. K jejímu naplňování dochází od roku 2004, kdy se nositelé projektu dohodli na společném postupu řízení projektu. Cyklotrasa Jizera je rozdělena na sedm úseků, z nichž každý má svého garanta, který koordinuje práce na projektu ve smyslu zachování jednotné ideje. Hlavním koordinátorem projektu v celém koridoru Jizery je dnes Sdružení Český ráj, které se se svými partnery hlásí k principům Greenways.

Rozdělení trasy na jednotlivé úseky a garanti projektu: Svazek Krkonoše je nositelem úseku pramen Jizery – Horní Sytová, město Semily je nositelem úseku Dolní Sytová – Podspálov, město Železný Brod je nositelem úseku Podspálov – Líšný, Turnov je nositelem úseku Malá Skála – Svijany, Mnichovo Hradiště je nositelem úseku Loukov - Ptýrov, Mladá Boleslav je nositelem úseku Bakov nad Jizerou – Horky nad Jizerou, Zlatý pruh Polabí, o. p. s., je nositelem úseku Benátky nad Jizerou – Brandýs nad Labem (Praha).

*(Loužnický zpravodaj)*

## **ŽELEZNÝ BROD – Dny lidové architektury**

V rámci celorepublikové akce Dny lidové architektury Čech, Moravy a Slezska bude roubený dům Bělišť přístupný návštěvníkům zdarma. Připraven zde pro ně bude doprovodný kulturní program v termínu 20. – 21. 7. od 10 do 17 hodin.

### **Sobota 20. 7.**

11 hod. komentovaná prohlídka národopisné expozice

14 hod. Kouzelník Čáry Kluk – komický program s kouzly pro dospělé i děti (Děti si budou moci drobná kouzla samy vyzkoušet, kouzelník je naučí modelovat s balonky a domů si odnesou i drobné dárky, odměny a diplomy za pomoc kouzelníkovi.)

### **Neděle 21. 7.**

10–13 hod. „Dětství a hrátky století zpátky“ – program pro rodiny s dětmi, hry našich prababiček a pradědečků

11 hod. komentovaná prohlídka národopisné expozice

12 a 13 hod. „Píseň poučná o konci sklářského průmyslu v Železném Brodě“ v podání DS Tyl (jarmareční píseň na téma vznik a zánik sklářského průmyslu v Železném Brodě)

14–17 hod. „Trávnícký futrál“ – festival pouličního umění v krásném prostředí roubených chalup v památkové rezervaci Trávníky v Železném Brodě.

Rodiny s dětmi si prohlídku expozice mohou zpestřit při hře Život na Bělišti, u které budou v domě hledat šifry a pátrat po nápisu na záklopovém prkně ve štítu roubenky.

Pár kroků od Bělíště se nachází Minimuseum skleněných betlémů, které bude možné navštívit v sobotu v čase 10–17 hodin. Milovníci skla a bižuterie zde budou mít příležitost vyrobit si vlastní šperk v koráلكové dílně nebo si zakoupit výrobek firmy Kortan v prodejně minimuzea.

/ Kateřina Řezníková, *Železnobrodský zpravodaj*

## jilemnice

✚ V jilemnickém Krkonošském muzeu v budově někdejšího pivovaru probíhá výstava *Karel Vik – výběr z tvorby*. Výstava představí obrazy, grafiky a návrhy poštovních známek oblíbeného autora Karla Vika (1883 – 1964), jehož tvorba je spjatá nejen s Podkrkonoším a Českým rájem. Výstava potrvá do neděle 29. září 2024.

✚ A trochu divadla – v Jilmu si už můžete koupit lístky na zářijová představení:

Čtvrtek 19. 9. 2024 v 19.00: **Bestiář**

Divadelní adaptace knižního bestselleru Barbary Nesvadbové **Bestiář** – hudební lovestory. Hrají a zpívají: Ivana Korolová / Aneta Vrzalová, Tereza Rychlá / Šárka Vaňková, Peter Pecha / Tomáš Novotný, Petr Buchta / Dominik Port, Zbyněk Fric / Tomáš Dastlík, Radek Zima / Braňo Polák, Igor Bareš / Jarmil Škvrna. Na jevišti živá kapela a tanečníci.

Úterý 24. 9. 2024 v 19.00: **Zázraky na počkání aneb co jste v televizi neviděli!** Vtipné vyprávění nejen o natáčení populárního pořadu s Marošem Kramářem a Vladimírem Kořenem, okořeněné písničkami z autorské dílny Maroše Kramára. A těšit se můžete i na záběry, které jste většinou neměli šanci na televizní obrazovce vidět... Pořadem provází Jiří Vaníček.

## tanvaldsko

✚ **Harrachovská lyžařská výročí**

Rád bych vás seznámil s významnými akcemi, které se v Harrachově uskutečnily před 30, 40... 120 roky, tedy v letech končících čtyřkou.

První lyže se v Harrachově – Novém Světě objevily krátce poté, co je nechal přivést hrabě Harrach. Již v roce 1894 vychází v *Časopise turistů* článek Jana Buchara „Nový zimní sport“. Nejenže popisuje instruktáž o jízdě na lyžích, ale zmiňuje se též o jeho prvních lyžařských výletech na hřebeny Krkonoš. Jeden z těchto výletů končil právě v Novém Světě.

Dalším průkopníkem lyžování po Krkonoších byl kapitán Otto Vorweg, který prováděl množství přechodů Krkonoš na lyžích a některé z nich vedly i v roce 1894 z Kořenova přes Harrachov na hřebeny. O rok později jako první vystoupal na lyžích na Sněžku. První lyžařské výlety na Krkonoše, mnohé též z Harrachova, popisuje ve své rozsáhlé knize z roku 1900 „Das Riesengebirge im Winter“ (Krkonoše v zimě) Berthold Lessenthin, stejně jako v knize „Obrazy horské zimní krásy“ z roku 1909 Josef Aleš-Lyžec. Jedním z popisovaných výletů je ten z roku 1904 vedoucí z Nového Světa na hřebeny a jeho humorné setkání s příslušníky hraniční stráže, kteří ho považovali za pašeráka.



**Závody na Mileráku v roce 1904**

Tak jako v jiných horských obcích, též v Harrachově se s rozvojem lyží začínají organizovat i soutěže. Jedním z prvních propagátorů je hoteliér Franz Erlebach, který v roce 1920 staví první můstek na úpao Čertáku.

Již mnohem dříve však pomáhá organizovat soutěže na sněhových můstcích např. v Rýžovišti nebo cvičné louce „Mileráku“ ve středu obce, kde se jedny z prvních závodů konaly v roce 1904.

Také český Kroužek lyžařů a sánkařů, založený v rámci Národní jednoty severočeské, pořádá lyžařské soutěže. Zprvu hlavně na Sachrově kopci. Jeden z takových závodů, pořádaný již LTBK, se konal v roce 1914 nad hotelem Koruna. Jako každoročně se ho zúčastňovali nejen dospělí, ale byl organizován též pro školní mládež.



## Skoky u hotelu Koruna

V roce 1924 se měl uskutečnit 1. ročník Poháru kongresového můstku, nicméně se neuskutečnil. Počátkem roku se však na Kongresovém můstku a harrachovských traocích konaly rozřazovací závody pro ZOH v Chamonix. V běžeckém závodě na 20 km zvítězil Otakar Německý časem 1 h 27:32 min.

Ve skoku obsadil první místo Karel Koldovský, který skočil 29 a 32 metry. Nejdelšího skoku dosáhl mimo soutěž Nor Hansen výkonem 34 metrů.

Počátkem února se na můstku na Čertáku „Teufelsschanze“ a běžeckých traocích se startem a cílem u kina konalo poprvé v Harrachově mistrovství HDW, tehdy ještě pod názvem „HauptverbandssweΣlauf“.

Celkovým vítězem po součtu bodů v běhu, severské kombinaci i ve skoku se stal Vinzenz Buchberger ze Špindlerova Mlýna.

Rok 1924 je též rokem založení FIS, Mezinárodní lyžařské federace. I tato významná událost má vztah k Harrachovu. Při kongresu ISC (Mezinárodní lyžařská komise) a Kongresových závodech 1923 se právě o založení FIS intenzivně diskutovalo a úspěšné závody v Harrachově k založení prokazatelně přispěly.

V roce 1934 se po dvouleté pauze, způsobené konáním republikového šampionátu, na nový svazový můstek na Ptačinci vrátil Pohár kongresového můstku. Jeho součástí byl pro dorostence vypsán memoriál Dr. Synáčka a prvně i memoriál Rösslera Ořovského pro juniory. Na startu hlavního závodu se sešlo 32 borců, letos bez účasti H. D. W. Celkovým vítězem se stal vysocký Miloslav Skrbek, který dosáhl délek 66, 65,5 a 65 metrů před Jaroslavem Feistauerem

a Miloslavem Chlumem.

Rok 1954 a do Harrachova se po dlouhé době vracejí mezinárodní závody. Tehdejší dvě harrachovské sportovní organizace DSO Jiskra a DSO Tatran v čele s jejich předsedy Janem Hendrychem a Václavem Hadravou uspořádaly ve dnech 18.–21. března 1. ročník Mezinárodních závodů v klasických disciplínách.

Do Harrachova přicestoval velmi silný tým lyžařů z Finska, který změřil síly s našimi reprezentanty. Finové vyhráli všechny disciplíny: běh na 15 km Pent Myyrä, na 30 km Kalevi Hämäläinen, závod sdružený Esko Jussila, skok prostý legendární Tauno Laitinen a mezi ženami běh na 5 i 10 km Pirkko Korkee. Z našich reprezentantů se na stupně vítězů prosadili sdruženáři Josef Nüsser a Milan Janoušek, skokan František Felix a běžkyně Eva Vašicová, Květa Lelková a Libuše Patočková. První tři borci v každé disciplíně obdrželi překrásné broušené poháry z harrachovské sklárny. Hlavnímu závodu ve skoku na lyžích v neděli 21. března přihlíželo téměř pět tisíc diváků. Byla zahájena tradice mezinárodních závodů, jichž se uskutečnilo celkem 17 ročníků. Okolo trojice hlavních funkcionářů Jana Hendrycha, Jiřího Medala a Josefa Špiringera se vytváří silný pořadatelský tým, který bude organizovat mezinárodní závody v Harrachově v dalších letech.



Záběr z nájezdu při závodech v roce 1934

**V poháru Harrachovských skláren, který se tradičně konal na přelomu roku, zvítězil Zdeněk Remsa a štafeta UDA Praha.**

**V roce 1964 se po osmileté pauze do Harrachova vrací kompletní program Mistrovství Československa v klasických disciplínách. Na opravených běžeckých tratích se startem a cílem na hřišti za kinem zvítězili v jednotlivých disciplínách: běh na 15 km Štefan Harvan, 30 km Rudolf Čillík, 50 km Vít Fousek, 5 a 10 km Eva Paulusová. Štafetový běh mužů Dukla Liberec (Fusko, Sacký, Krupka,**

**Jeřábek), štafety žen Východočeský kraj (Škodová, Paulusová, Břízová).**

**V severské kombinaci zvítězil Štefan Olekšák a mistrem republiky ve skoku se stal Josef Matouš, který v posledním skoku vytvořil nový rekord můstku 78 metrů.**



**Opravený můstek v roce 1954**

**Součástí mistrovství republiky byl 11. ročník Mezinárodních závodů v klasických disciplínách. Kromě naší lyžařské špičky se letos zúčastnili závodníci z Rakouska, Polska, NDR a po dvouleté pauze též Finové.**

**Právě Finové dominovali v běžeckých disciplínách. Na 15 km trati zvítězil Ole Karjalainen a na 30 km jeho krajan Hannu Taipale. Na obou tratích v kategorii žen dominovala domácí Eva Paulusová. V závodě sdruženém zvítězil Štefan Olekšák, ve skoku prostém Josef Matouš, který ve druhém skoku opět překonal rekord můstku, tentokrát výkonem 79,5 metrů. Pohár harrachovských skláren získal Jiří Raška a štafeta Nového Města na Moravě.**

**V roce 1974 nebyl největší harrachovský můstek v provozu, stará dřevěná konstrukce již**

**dosloužila a na rekonstrukci se stále čeká. Veškerá závodní činnost se tak přesunula na menší můstek P54.**

**V termínu 7.–10. února se v Harrachově konaly mezinárodní závody mládeže Družba socialistických zemí za účasti ČSSR, NDR, SSSR, Jugoslávie, Maďarska, Rumunska, Polska a Bulharska. V běhu na 5 km zvítězila Gabriele Kleiditz z NDR, na 10km trati její krajan Thomas Weisse. V závodě sdruženém dominoval opět Němec Wolfgang Strauss. Skokani měli na programu dva závody a v obou zvítězil reprezentant Sovětského svazu Alexej Močalov. Z domácích našich se na stupně vítězů probojoval pouze domácí František**

**Novák díky 2. místu v sobotním závodě ve skoku prostém.**

**Pohár harrachovských skláren získal ve skoku prostém Břetislav Novák a v závodě sdruženém Tomáš Kučera.**

**15.–16. března se na sjezdovce v Rýžovišti uskutečnilo Mistrovství ČSSR v obřím slalomu. Mezi muži zvítězil Miroslav Sochor, mezi ženami Dagmar Kuzmanová.**



**V roce 1984 se TJ Jiskra Harrachov stala pořadatelem Světového poháru ve skoku na lyžích. 14. a 15. ledna se na můstcích na Ještědu a na Čert'áku uskutečnilo Turné Bohemia. Za účasti 72 skokanů z 11 zemí se vítězem prvního závodu turné na harrachovské devadesátce stal Jiří Parma.**

**Na stupních vítězů ho doprovodil Jens Weissflog z NDR a Pavel Ploc.**

**Celkovým vítězem Turné Bohemia se součtem harrachovského a libereckého závodu stal Jens Weissflog.**

**Poslední únorový víkend byl ve znamení Mistrovství ČSR ve skoku. Na můstku P70 zvítězil Jan Svoboda, na velkém můstku pak domácí Tomáš Ploc.**

**Na dopadu mamutího můstku se 11. března uskutečnila zajímavá akce, „letmý kilometr“. Poprvé na našem území se jelo na maximální rychlost. Nejrychleji jel Karel Lang, který dosáhl rychlosti 149,54 km/h. 29. března se konal tradiční Pohár harrachovských skláren. Zvítězil Pavel Ploc.**

**Rok 1994 byl v Harrachově bez vrcholných soutěží. 5.–6. března se uskutečnilo běžecké mistrovství. V mužích zvítězil Gunar Havel, v ženách Lucie Hanušová. Štafety vyhráli muži Dukly Liberec a ženy Ski klubu Šumava. 29. března se konal již 49. ročník Poháru harrachovských skláren, který získal Tomáš Goder.**

/ Stanislav Slavík, Harrachovský zpravodaj

## ≡ Výstava kramářských písní v Jablonci

Ponořte se do světa kramářských písní a prozkoumejte, jak se dříve šířily mezi lidmi novinky, zajímavé události či zábava. Výstava Senzační zprávy, jak se zpívaly a hrály čerpá z mimořádné sbírky kramářských tisků, které shromáždil Josef Scheybal starší a jeho syn Josef Václav. K vidění bude do 2. listopadu v domě, kde J. V. Scheybal strávil velkou část svého života.



Kramářská píseň, známá také jako jarmareční, je fascinující fenomén z pomezí lidové slovesnosti a umělého písemnictví, který se rozvíjel zejména v 17. až 19. století. Původně sloužila jako zpívaný zpravodaj a zábava pro široké publikum na poutích a jarmarcích. Díky knihtisku se kramářské písně šířily masově a staly se důležitým zdrojem informací pro tehdejší společnost.

„Kramářské písničky doprovázely malované tabule vyprávějící zpívaný příběh pomocí obrázků. Jsou tak trochu předchůdcem populárních komiksů a připomínají je i rozčleněním do jednotlivých okének. Tématem písní byly často mordy či nešťastná láska, takže o napětí v nich nouze nebyla,“ vysvětluje Borek Tichý z Kultury Jablonec, která výstavu pořádá.

Výstava vznikla ve spolupráci s Muzeem Českého ráje v Turnově, do jehož péče se, spolu s celou pozůstalostí rodiny Scheybalovy, sbírka kramářských tisků dostala. „Seznámí návštěvníky s historií kramářské písně, se způsobem života potulných pěvců, s příběhy samotných autorů písní i s různými typy kramářských písní podle témat a zaměření. Jejich rozsah je opravdu pestrý. Vše je doplněno trojrozměrnými exponáty, které jednotlivá témata a dobový kontext ilustrují. Postavy kramářských písničkářů patří k městskému folkloru



a na výstavě nechybí ukázka dobového oděvu,“ zve za pořadatele Borek Tichý. Jak by asi vypadala nějaká aktuální událost jako kramářská píseň dnes? Na to odpoví interaktivní část výstavy, do které tvůrci výstavy zapojili také umělou inteligenci. A pokud jsme probudili i vaši zvědavost, jste srdečně zváni. Výstava v Domě Jany a Josefa V. Scheybalových potrvá do 2. listopadu a vstup je zdarma.

Výstava Senzační zprávy, jak se zpívaly a hrály je k vidění v Domě Jany a Josefa V. Scheybalových v jablonecké Kostelní ulici do 2. listopadu 2024. Otvírací doba je pondělí až pátek 13–17 hodin a sobota 10–13 hodin. Výstava, na kterou se neplatí vstupné je realizována v rámci projektu Mezinárodní folklorní festival Jablonec nad Nisou za finanční podpory Libereckého kraje.  
(rsch, *Jablonecký měsíčník*, foto Ivana Mošnová)

## liberecký kraj

**LIBEREC** – V Botanické zahradě v Liberci mají po šesti letech kvetoucí několikametrovou agávi. Jen radost z toho ale zahradníci nemají, neboť tyto sukulenty za svůj život vykvetou jednou a pak odumírají.

Tato rostlina je asi třicetiletá, řekla ve středu vedoucí zahradnice Botanické zahrady v Liberci Pavla Pytlounová.

„My nejsme úplně rádi, že vykvetla, protože ta rostlina je moc pěkná. Teďka se s ní budeme muset rozloučit,“ dodala.

V pavilonu F kvete skoro čtyři metry vysoká agáve guadalajarana, což je rostlina z Mexika. „Je to jedna z těch menších agáve. Ty větší mívají stvol až do šesti metrů, takže to pak je ještě větší paráda. Ale my jsme rádi i za tuto,“ uvedla Pytlounová.



V českých podmínkách vypěstovat tento druh agáve není podle ní jednoduché. Není mrazuvzdorná a musí se tak pěstovat uvnitř. „Málokdo z těch, kdo by ji chtěl pěstovat, tak ji dokáže dovést až do toho květu,“ uvedla vedoucí zahradnice. U takto velkých agáve je podle ní obvyklé, že vykvetou až po 30, 40 nebo 50 letech pěstování.

Květy agáve guadalajarana nejsou nijak barevně výrazné, to je ale podle zahradnice pro tyto sukulenty obvyklé. „Skoro

všechny agáve, co kvetou, tak jsou žluté, bíložluté nebo bílé,“ řekla Pytlounová. Návštěvníci zahrady mohou vidět kvést tuto agáve minimálně ještě asi dva

týdny. „Pak celá rostlina odumře a spadne, když ji neuřízneme dřív. My ji tady necháme do doby, než ten stvol trošku zhnědne a uschne. Až pak ji zlikvidujeme. Takže si myslím, že v září tady nebude,“ dodala vedoucí zahradnice.

Pro libereckou zahradu jde o jediný exemplář. Ve volné přírodě tuto agáve opylují netopýři, kteří ale v pavilonu nejsou. Zahradníci se pokusí „přírodu oklamat“ a agáve uměle opylovat za pomoci štaflí a koštěte. Kolik semen se z agáve podaří získat, pokud budou úspěšní, podle Pytlounové nevědí. „Záleží na tom, kolik se nám toho podaří opylovat. Jestliže by se nám povedlo opylovat to celé, tak bychom mohli z toho získat 200 semen, ale většinou se nepovede opylovat všechno, protože tam ani nedosáhneme,“ uvedla.

Agáve pocházejí z Ameriky, je jich asi 250 až 300 druhů, z toho 136 z Mexika. „Z agáve se dělá sisal (textilní vlákno), tequila, mezcal (alkoholické nápoje) i agávový sirup, který nahrazuje sladidlo,“ dodala Pytlounová. V liberecké zahradě roste kolem 40 druhů agáve.

(Náš REGION)

▬ Návštěvnost osmi státních hradů a zámků v Libereckém kraji je zatím mírně vyšší než loni. Do konce června na ně zavítalo 133.523 lidí, což je zhruba o 1000 víc než loni. Návštěvnost mohla být ještě vyšší, kdyby velkým akcím přálo počasí, řekl regionální ředitel Národního památkového ústavu Miloš Kadlec.

„Návštěvnost při nich nebyla taková, jak jsme zvyklí. Třeba dubnové setkání amerických veteránů na Sychrově propršelo a místo obvyklých 2500 lidí jich přišlo ani ne 800,“ dodal.

Z osmi státních hradů a zámků v kraji měl ke konci června nejvíce návštěvníků celoročně otevřený zámek Sychrov nedaleko Turnova, bylo jich přes 34 tisíce. Následovala zřícenina hradu Trosky bezmála s 29 tisíci návštěvníky, která ale jako jediná zaznamenala oproti loňsku znatelný propad. Meziročně dominantu Českého ráje navštívilo v jarním období zhruba o 2500 turistů méně. „Pokles je daný asi tím, že se budoval ochoz na Babě a byl omezený provoz,“ dodal Kadlec. Nyní jsou Trosky přístupné již bez omezení.

Pro hrady a zámky nyní začíná hlavní část sezony, v níž se tradičně snaží přilákat návštěvníky i doprovodnými akcemi. Například o nadcházejícím prodlouženém víkendu budou mít zámky Hrubý Rohozec u Turnova a Zákupy na Českolipsku kostýmované prohlídky, Bezděz hradní slavnosti, Trosky divadlo a akci věnovanou geoparku, pohraniční hrad Grabštejn slavnost Vítání léta a zámek Lemberk v Jablonném v Podještědí zpřístupněnou věž.

Většina hradů a zámků nabízí v létě také zkrácené prohlídky, které jsou uzpůsobeny dětským návštěvníkům. „Na Sychrově a Zákupích děti provází princezna, na hradě Grabštejn děti hledají ztracený klíč od truhly s penězi, tematicky zaměřené dětské prohlídky nabízí také Hrubý Rohozec a jsou stálíci na hradě a zámku Frýdlant,“ uvedla regionální mluvčí NPÚ Lucie Bidlasová. Hru nazvanou O poklad královice Václava má pro děti připravenou hrad

Bezděz nedaleko Máchova jezera a nově mohou děti vyplňovat pracovní listy na Troškách. „Pro školáky je k pracovnímu listu tužka na dopisování, předškoláci plní úkoly vlepováním samolepek,“ řekla mluvčí.

Rozšířenou nabídku pro děti si na léto připravil zámek Sychrov. Jeho základní a také princeznovský okruh je doplněný o kostýmy a rekvizity z pohádky Klíč svatého Petra, která se zde loni natáčela. Zámek láká děti i na výstavu pohádkových princezen a čertů, která je od pondělí v bývalé konírně. „K dispozici je také hra pro celou rodinu v zámeckém parku a v zámeckém sklepení se nachází výstava obrázků medvědí rodiny v různých situacích,“ dodala Bidlasová. (Genus)

**LIBEREC** – Dlouholetý ředitel Zoologické zahrady Liberec Josef Janeček zemřel v sobotu 6. července. ZOO vedl v letech 1982 až 2004.



Pod jeho vedením prošla zoo, která je příspěvkovou organizací Libereckého kraje, významným stavebním rozvojem. Mimo jiné byl za jeho působení postaven pavilon žiraf, pavilon opic, kompletní přestavbou prošel pavilon šelem, tropický pavilon a pavilon levhartů. Zasloužil se také o rozšíření kolekcí chovaných zvířat o celou řadu nových druhů, jako například takiny zlaté, bílé tygry

nebo nahury modré. Pod jeho vedením byla Zoologická zahrada v Liberci přijata do mezinárodních organizací, Světové i Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií. (Jan Mikulička)

/// Rychlejší vlakové spojení mezi Libercem a Prahou si vyžádá změny územních dokumentů nejen kraje, ale i některých obcí. Výhrady měli při veřejném projednávání změn Zásad územního rozvoje Libereckého kraje zástupci Liberce, ale také Hodkovic nad Mohelkou nebo Čtveřína. Představitelé obcí se obávají ohrožení svého rozvoje, ale například i hluku. Lhůta pro podání námitek a připomínek navíc končí 17. července, takže mají na projednání málo času, upozornili zástupci samospráv.

Změny v dokumentacích jsou nutné kvůli změnám v trase železnice, které přinesla studie proveditelnosti schválená loni centrální komisí ministerstva dopravy. Počítá s modernizací trati z Mladé Boleslavi do Liberce a zkrácením jízdní doby z Liberce do Prahy ze současných 160 na necelých 70 minut. O úpravách trati postavené ve druhé polovině 19. století se hovoří léta, rychleji měly vlaky jezdit už v roce 2010, přednost ale vždy dostaly jiné železniční tratě v ČR.

„Mění se původní trasa v okolí Turnova, kde by jedna z těch tras měla vést přímo od Mladé Boleslavi do Liberce, a druhá významná změna je mezi

Hodkovicemi a Libercem, kde by ta nová trasa měla vést v souběhu I/35, ale v tunelu. Tím by se měly obejít všechny ty zatáčky, kvůli kterým dneska než dojdete do Turnova, tak už ztrácíte na auto 30 minut,“ řekl ke změnám hejtman Martin Půta. V Liberci by měl vlak z tunelu vyjet v oblasti Vesce a překonat pak musí rychlostní silnici od Prahy směrem k nádraží.

Pro krajské město bude nový koridor znamenat zásadní změny. „Omezí to výstavbu rodinných domů, zastaví rozvoj města, ten koridor bude znamenat stavební uzávěru. Liberec opravdu podporuje rychlé spojení na Prahu, ale byli bychom rádi, kdyby ten koridor byl užší a umožnil alespoň stavby dopravní technické infrastruktury,“ řekl na jednání náměstek primátora Liberce Adam Lenert. Vymezení koridoru, který je až 300 metrů široký, podle něj může ohrozit i výstavbu druhé přístupové komunikace do jižní průmyslové zóny, kterou připravuje Liberecký kraj.

Obavy z nové trasy mají také obyvatelé Hodkovic nad Mohelkou, zejména části Nové Hodkovice, pod níž by měl vést tunel. „Z materiálu jsem se nedozvěděla, co ten koridor znamená pro majitele pozemků v té lokalitě,“ řekla místostarostka Helena Řezáčová. Někteří majitelé pozemků podle ní zatím nemají stavební povolení pro plánované rodinné domy a obávají se, že vymezení koridoru pro železnici jejich plány zhatí. Za pozemky přitom dali často miliony korun. Vedení města se také obává zvýšeného hluku, podobně jako lidé v nedalekém Čtveříně.

Podle Správy železnic bude nová trať z větší části dvoukolejná a elektrizovaná. Podle generálního ředitele Správy železnic Jiřího Svobody se náklady na vybudování trasy odhadují na 50 miliard korun. (Genus)

### **⇒ Kraj pokračuje v obnovách památek, opět pomůže individuálními dotacemi**

Výměna oken v brusírně harrachovské sklárny, rekonstrukce střešního pláště Riedlovy vily v Desné nebo oprava střechy kostela Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v areálu bývalého kláštera řádu svaté Voršily v Liberci. To je výčet projektů, které Liberecký kraj podpoří individuálními dotacemi.

„Liberecký kraj pomáhá obnovovat památky v regionu dlouhodobě. Má k tomu dotační program, ve kterém letos rozděluje necelých 22 milionů korun, a poskytuje také individuální dotace. Jsem moc ráda, že majitelé objektů možnost získat peníze na obnovu vnímají jako výrazný impuls proto, aby nenechali památky chátrat a postarali se o jejich modernizaci,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Krajští radní na svém včerejším jednání schvalovali konkrétně tyto projekty:

1. Výměna oken na brusírně č. p. 95 v Harrachově – IV. etapa za 1.007.300 korun včetně daně. Dotace Libereckého kraje bude činit 49,64 % z celkových výdajů projektu – to je přesně 500 tisíc korun.
2. Riedlova vila – Rekonstrukce střešního pláště – II. etapa za 7.065.589 korun. Dotace Libereckého kraje činí 14,15 % z celkových výdajů projektu – to je rovný jeden milion korun.

3. Klášter sv. Voršily – oprava střechy 1. etapa za 4.007.539 korun . Dotace Libereckého kraje činí 24,95 % z celkových výdajů projektu, což je rovný milion korun.

(Filip Trdla)

**NOVÝ BOR, SVOR** – Na rušném úseku silnice I/9 mezi Svorem a Novým Borem na Českolipsku dnes skončila dopravní omezení, která tam provoz komplikovala od srpna 2022. Stavbaři přidali k původně dvoupruhové silnici další dva pruhy, nebezpečnou křižovatku u Svoru nahradil kruhový objezd. Silnice je ode dneška plně průjezdná, na velké části mohou řidiči jet rychlostí až 110 kilometrů v hodině. Kolem silnice se ještě dělají dokončovací práce. Rozšíření silnice přišlo na 544 milionů korun bez daně. Vede po jižní hranici CHKO Lužické hory, severozápadně od silnice leží přírodní rezervace Klíč. Podle ekologů bylo rozšíření zbytečné. (Genus)

**pozdní sběr**

**JIČÍN –**



**Paní Maude**

Černá komedie, která  
přiměje k zamyšlení

Kdy: 13.7.2024  
Kde: Valdštejnovo muzeum a mincovna,  
Valdštejnovo nám. 114, Jičín  
50601  
V kolik: 18:00 hod Vstupné: 200,-

www.divadloteenager.cz



**trosečník** – kulturně-společenský e-zin \* vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský  
*fefik.sorry@seznam.cz* \* nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!  
všechna čísla naleznete na internetu: [knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj](http://knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj)